

© Miia Hautakangas

TAVOITE 4. LAADUKAS KOULUTUS

4 HYVÄ KOULUTUS

TAVOITTEENA:

Varmistetaan kaikille ilmainen, tasa-arvoinen ja laadukas perus- ja keskiasteen koulutus, joka johtaa olennaisiin ja tehokkaisiin oppimistuloksiin.

Mahdollisuus tarjota kaikille edullinen ammatillinen koulutus.

TAATA KAIKILLE TASA-ARVOINEN JA LAADUKAS KOULUTUS SEKÄ ELINIKÄISET OPPIMISMAHDOLLISUUDET

Koulutus ei ole vain lapsia ja nuoria varten, vaan kestävän kehityksen toteutumiseksi tarvitaan elinikäistä oppimista. Laadukas koulutus kohentaa ihmisten elämänlaatua sekä toimii tiennäyttäjänä kestäväälle kehitykselle. Laadukas koulutus on väylä köyhyydestä nousemiseen ja köyhyyden kierteen katkaisemiseen. Se toimii dynamona myös muille kestävän kehityksen tavoitteille, sillä erityisesti tyttöjen kouluttaminen moninkertaistaa koulunkäynnin edut. Koulutetuilla naisilla on elämässään paremmat vaikuttamis- sekä toimeentulomahdollisuudet ja he pystyvät turvaamaan lastensa terveyden kouluttamattomia paremmin.

103 miljoonalla nuorella maailmanlaajuisesti ei ole luku – ja kirjoitustaitoa, ja yli 60 % heistä on naisia tai tyttöjä. Koulutustavoite liittyy läheisesti tavoitteeseen sukupuolten tasa-arvosta. Monissa köyhemmissä maissa lukuisat tytöt saattavat jäädä ilman koulutusta muun muassa siksi, että vanhemmilla ei ole varaa laittaa kaikkia lapsia kouluun ja valitsevat poikien kouluttamisen tyttöjen sijaan. Lisäksi monet tytöt naitetaan varhain, jolloin tulevat raskaaksi ja saavat lapsia kesken peruskoulun tai lukion.

Koulutus on yksi vahvimmista ja tehokkaimmista keinoista kestävän kehityksen saavuttamiseksi, ja siksi tasa-arvoisen ja laadukkaan koulutuksen takaaminen kaikille on tärkeää.

GLOBAALISTI:

- Yleisen peruskoulutuksen saavuttavuudessa on otettu suuria edistysaskelia vuodesta 2000 eteenpäin. 91 prosenttia lapsista osallistui perusopetukseen vuonna 2015 ja koulun kesken jättäneiden määrä on miltei puolittunut vuodesta 1990. Lukutaitoisten määrä on kasvanut huomasti ja yhä useampi tyttö aloittaa koulunkäynnin.
- Silti huomattavia eroja on edelleen eri ihmisryhmien välillä. 61 miljoonaa 6-11-vuotiasta lasta jää edelleen koulun ulkopuolelle. Lisäksi koulun ulkopuolella on myös 60 miljoonaa yli 11-vuotiasta nuorta.
- Moni koulua käyvä lapsi ei saa laadukasta koulutusta eikä opi riittävästi. Maailman kaikista lapsista noin 130 miljoonaa ei ole oppinut lukemaan eikä laskemaan, vaikka on käynyt koulua neljä vuotta.

SUOMESSA:

- Laadukas koulutus on ehdottomasti Suomen vahvuus, mutta laadukkaan koulutuksen tulisi pitää sisällään myös ihmisoikeuskasvatuksen ja sen, että lapsilla on mahdollisuus osallistua koulun toiminnan kehittämiseen. Suomessa ihmisoikeuskasvatuksessa ja lasten osallisuuden toteutumisessa on ollut puutteita.
- Koulutuksesta on viime vuosina leikattu merkittävästi määrärahoja Suomessa, mikä voi vaarantaa laadukkaan koulutuksen ja vaikuttaa lasten ja nuorten oppimistuloksiin.
- Haasteena on turvallisen ja väkivallattoman oppimisympäristön takaaminen, jos kouluissa esiintyy esimerkiksi koulukiusaamista.

**“Education is the most powerful weapon
which you can use to change the world.”**
- Nelson Mandela

LIIKUNNAN VOIMA:

Liikunta on osa laadukasta koulutusta ja yhdistävä tekijä koko elämänmittaiselle oppimiselle. Monet tutkimukset ovat todenneet liikunnan vaikuttavan myönteisesti oppimiseen ja tiedolliseen toimintaan, kuten muistiin ja toiminnanohjaukseen, ja sitä kautta koulumenestykseen. Lisäksi liikunta ja urheilu toimivat luonnollisena väylänä pohtia oikeaa ja väärää, itsekkyyttä, sääntöjen noudattamista, toisen kunnioittamista ja suhdetta omaan kehoon. Liikunta tukee lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä sekä edistää terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Myös myöhemmissä elämänvaiheissa liikunnalla on tärkeä rooli elämänmittaisen oppimisen tukena, vaikuttaen positiivisesti stressin- ja elämänhallintaan, henkiseen tasapainoon, keskittymiskykyyn, mielihyvään sekä onnistumisen kokemuksiin. Lisäksi liikunta on kansainvälinen kieli, jota ymmärtävät kaikki. Liikunnan ilo ylittää kulttuuri- ja kielimuurit sekä rakentaa siltoja ja keskinäistä ymmärrystä yli yhteiskunnallisten ja etnisten kuilujen.

Liikunnan Kehitysyhteistyö LiiKe on suomalainen kansalaisjärjestö, joka on tehnyt kehitysyhteistyötä liikunnan kautta jo vuodesta 2001 saakka. Useat LiiKen toteuttamat hankkeet Tansaniassa näyttävät kuinka liikunta tuo lapset kouluun, nostattaa peruskoulun läpipäässeiden lukumäärää sekä johtaa parempiin oppimistuloksiin. Lisäksi liikunta voimaannuttaa ja kasvattaa tyttöjä vahvoiksi, itsenäisiksi sekä omat oikeutensa tiedostaviksi naisiksi.

YHDESSÄ MAALIIN:

Koulutuksen ja tiedon avulla ihmiset pystyvät toimimaan paremmin yhdessä, toisiaan sekä luontoa kunnioittaen. Tietämättömyys, ja siitä juontuvat ennakkoluulot ovat usein laiminlyöntien takana. Rasismi, kulttuurien väliset yhteentörmäykset ja yleinen välinpitämättömyys lisääntyvät helposti, jos ihmiset eivät ymmärrä ilmiöiden taustoilla vaikuttavia tekijöitä. Tiedon ja ymmärryksen avulla ihmiset ymmärtävät oman roolinsa ja mahdollisuutensa vaikuttaa asioihin niin paikallisesti kuin globaalitikin.